

Premis Aprenentatge-Servei 2019

Bases per a la presentació de projectes

La **Xarxa Espanyola d'Aprenentatge-Servei**, **Educo** i l'**editorial edebé** convoquen els centres d'Educació Infantil-Primària, ESO-Batxillerat i Formació Professional, així com entitats socials de l'Estat espanyol, als **Premis Aprenentatge-Servei 2019**.

Objectius dels Premis

1. Reconèixer la labor dels centres educatius i entitats socials que integren l'aprenentatge dels estudiants amb accions solidàries destinades a millorar la qualitat de vida de la comunitat.
2. Reconèixer les pràctiques d'Aprenentatge-Servei com a eina d'èxit educatiu i compromís social.
3. Enfortir i difondre una cultura participativa, solidària i de compromís cívic, estimulant la divulgació i implementació de l'Aprenentatge-Servei.

Característiques i requisits

1. Qui hi pot participar?

Podran participar a la convocatòria dels Premis Aprenentatge-Servei 2019 tots els **centres educatius** de l'Estat espanyol públics, concertats o privats, dels nivells d'Infantil-Primària, ESO-Batxillerat i Formació Professional¹ que estiguin desenvolupant pràctiques d'Aprenentatge-Servei.

També hi poden participar les **entitats socials** (entitats d'educació no formal, moviments i associacions juvenils, entitats d'esplai i agrupacions escolta, associacions de voluntariat, mediambientals, culturals, etc.) que estiguin desenvolupant pràctiques d'Aprenentatge-Servei en qualsevol de les comunitats autònomes.

Els centres educatius i entitats socials que hi participen han de respectar les lleis vigents i, especialment, tot allò que fa referència a les mesures de protecció de la infància.

Els centres educatius i entitats socials que van ser premiats en convocatòries anteriors no poden tornar a presentar el mateix projecte, però sí que poden presentar-ne d'altres.

Els centres educatius i entitats socials que van quedar finalistes en convocatòries anteriors poden tornar a presentar el mateix projecte, sempre que s'hagi dut a terme en el curs 2018-2019, o qualsevol altre.

Atès que els Premis es dirigeixen als sectors educatius no universitaris, les institucions universitàries no podran participar-hi presentant projectes els protagonistes dels quals siguin estudiants universitaris, però poden presentar-s'hi com a institucions col·laboradores dels centres educatius o entitats socials que es presenten en aquesta convocatòria.

Les administracions públiques queden així mateix excloses, tot i que s'hi poden presentar com a institucions col·laboradores dels centres educatius o entitats socials que sí que s'hi presenten.

---

¹ Sota aquest concepte agrupem: la Formació Professional bàsica, Cicles Formatius de Grau Mitjà i de Grau Superior, la Formació Professional adaptada o especial i l'aprenentatge de tasques de l'alumnat amb necessitats educatives especials, la Formació Professional en ensenyaments artístics, les escoles d'adults i la formació per a l'ocupació.

És indispensable que la presentació del projecte a la convocatòria estigui avalada pel **director o directora de la institució** (centre educatiu o entitat social), no només per la persona responsable del projecte.

Cada centre o entitat social pot presentar **tants projectes com vulgui**, sempre que compleixin les bases exposades aquí.

2. Quin tipus de projectes s'hi poden presentar?

Només s'acceptaran projectes d'Aprenentatge-Servei que s'hagin acabat durant el **curs 2018-2019**. Per tant, no es tindran en compte experiències dutes a terme i acabades abans d'aquest període o bé projectes que encara no han estat concretats a la pràctica.

L'experiència d'Aprenentatge-Servei que es presenti s'ha d'ajustar a un d'aquests dos models:

Model A: un projecte d'un grup classe (o grup d'edat o col·lectiu concret en el cas d'entitats socials).

Model B: un projecte de tot el centre educatiu o entitat social, compartit amb més centres educatius, o de qualsevol altra dimensió superior al grup classe.

Entenem per **Aprenentatge-Servei**:

Una proposta educativa que combina processos d'aprenentatge i de servei a la comunitat en un sol projecte ben articulat on els i les participants aprenen a treballar en necessitats reals de l'entorn amb la finalitat de millorar-lo.

3. Què es valorarà especialment?

Independentment del nivell educatiu i del tema del projecte, el jurat valorarà especialment:

1. Estreta vinculació entre els aprenentatges i el servei dut a terme.
2. Autenticitat i rellevància de la necessitat social que atenen els nens, nenes i joves a través del servei.
3. Participació molt activa dels nens, nenes i joves al llarg de tot el projecte: en la recerca de necessitats, el disseny del projecte, la seva realització i l'avaluació final.
4. Estret treball en xarxa entre centres educatius i entitats socials —i les seves persones destinatàries— del territori, per dur a terme el projecte amb un enfocament comunitari i de reciprocitat.
5. Enfocament de justícia social i drets humans, reforçant la reflexió i el pensament crític en l'alumnat.
6. Projectes impulsats per població en risc d'exclusió social.
7. Envergadura del projecte atenent la quantitat de nenes, nens i joves implicats, la quantitat de persones destinatàries del servei i la durada del projecte.
8. Servei desenvolupat a fora del centre educatiu o entitat social, amb un impacte visible en l'entorn i sensibilització/conscienciació social de la comunitat sobre el problema tractat.
9. Sostenibilitat del projecte i continuïtat del compromís.
10. Visibilitat del concepte Aprenentatge-Servei quant a proposta educativa.

4. Com es presenta un projecte?

Cada projecte es presentarà en **format digital** i en **qualsevol de les llengües oficials** de l'Estat, per a la qual cosa serà necessari:

1. Emplenar un **formulari** d'inscripció en línia disponible a www.aprendizajeservicio.com
2. Adjuntar al formulari un **document descriptiu** del projecte (vegeu Annex 1). Extensió màxima:
  - Projectes model A: màxim 6.000 paraules i 12 pàgines.
  - Projectes model B: màxim 7.000 paraules i 14 pàgines.
3. Indicar al document descriptiu l'enllaç d'un **vídeo** sobre l'experiència (vegeu Annex 2).

Es descartaran tots els projectes que excedeixin les dimensions indicades o que no presentin algun dels components que s'especifiquen a l'Annex 1.

5. On i quan s'ha d'enviar el projecte?

El formulari en línia i el document del projecte que conté l'enllaç del vídeo s'han de presentar a partir **del 12 de març fins al 15 de setembre de 2019**, a través del web dels Premis Aprenentatge-Servei: www.aprendizajeservicio.com

6. Quins premis hi ha?

3 premis a la promoció d'hàbits saludables i prevenció de l'obesitat, amb la col·laboració de **DKV Seguros**, dotats amb 1.500 euros cadascun.

3 premis a la solidaritat / drets humans o persones grans, amb la col·laboració d'**Obra Social La Caixa**, dotats amb 1.500 euros cadascun.

2 premis al foment de l'empoderament juvenil, amb la col·laboració de la **Fundació Princesa de Girona**, dotats amb la participació d'una representació del centre educatiu o entitat social a la Jornada que organitzarà aquesta Fundació el 2020.

1 premi d'Aprenentatge-Servei a l'etapa d'Infantil-Primària, protagonitzat per nens i nenes d'aquest nivell educatiu, amb la col·laboració de l'OEI (Organització d'Estats Iberoamericans), dotat amb material didàctic.

1 premi al foment de la lectura, amb la col·laboració d'**edebé**, dotat amb material didàctic.

1 premi a la cooperació al desenvolupament, amb la col·laboració d'**Educo**, dotat amb material didàctic.

1 premi al medi ambient, amb la col·laboració del CENEAM (Centre Nacional d'Educació Ambiental), dotat amb una estada de 4 dies a l'Alberg d'Educació Ambiental de Valsaín, Segòvia, per a 50 alumnes i el seu professorat.

1 premi a l'equitat de gènere, amb la col·laboració de **Fundació Ana Bella**, dotat amb material didàctic.

1 premi a la inclusió, amb la col·laboració de **Plena Inclusión**, dotat amb material didàctic.

1 premi a la immigració i convivència, amb la col·laboració de l'**Associació Torresco**, dotat amb material didàctic.

1 premi Aprenentatge-Servei en educació no formal, amb la col·laboració d'**Arci Nature**, dotat amb 1.500 euros.

1 premi Aprenentatge-Servei amb enfocament cooperatiu, amb la col·laboració de **GSD Educació**, dotat amb 1.500 euros.

6 premis a 6 dissenys de projectes ApS de la ciutat de Pamplona (Navarra), organitzadora de la trobada, dotats amb 1.500 euros els tres primers i 1.000 euros els tres segons, per a centres d'Infantil-Primària, ESO-Batxillerat i FP.

1 premi a la incorporació de l'Aprenentatge-Servei al projecte educatiu global, amb la col·laboració de la **Xarxa Espanyola d'Aprenentatge-Servei**, dotat amb material didàctic aportat per la **Cooperativa Abacus**.

Tots aquests premis es complementen, a més, amb la participació de 4 representants dels centres premiats (2 educadors i 2 alumnes) a l'esdeveniment d'entrega de premis. El desplaçament i l'allotjament van a càrrec de les empreses i entitats col·laboradores.

7. Compromisos que comporten els Premis

L'acceptació del premi comporta assumir els compromisos següents:

- a) Els centres educatius i entitats socials premiats es comprometen a assistir a la XII Trobada Estatal d'Aprenentatge-Servei, que tindrà lloc el 13 de desembre de 2019 a Pamplona, amb una participació mínima —finançada per les empreses i entitats col·laboradores— de 4 persones (2 educadors i 2 alumnes).
- b) L'import dels premis monetaris ha de ser invertit a desenvolupar i estendre l'experiència presentada, o bé utilitzat per a iniciar-ne una de nova. En el cas que l'experiència sigui presentada per més d'un centre educatiu o entitat social, les parts implicades acordaran com repartir el premi i el jurat entendre que la presentació de l'experiència ja comporta aquest acord previ.

8. On i quan s'entreguen els premis?

Els premis s'entregaran el **divendres 13 de desembre de 2019** en el marc de la XII Trobada Estatal d'Aprenentatge-Servei, que tindrà lloc a Pamplona (Navarra).

L'anunci dels projectes premiats es farà el mes de novembre de 2019 al web dels Premis Aprenentatge-Servei www.aprendizajeservicio.com

9. Qui avalua els projectes?

El jurat està compost per membres de la Xarxa Espanyola d'Aprenentatge-Servei, d'Educo, de l'editorial edebé i d'altres empreses, entitats i institucions col·laboradores dels Premis. A l'avaluació dels projectes hi participen més de 60 experts en Aprenentatge-Servei.

10. Acceptació de les bases

La participació dels centres educatius i entitats socials en els Premis Aprenentatge-Servei 2019 implica l'acceptació de les bases d'aquesta convocatòria, així com les resolucions del jurat, que escollirà els guanyadors en instància única i sense recurs de reconsideració ni d'apel·lació.

Un cop es conegui la decisió del jurat, tots els projectes que es presentin en aquesta convocatòria, independentment de si han estat premiats o no, podran ser inclosos en un banc d'experiències i podran ser publicats per les entitats convocants en webs, documents, materials audiovisuals, materials pedagògics, en els projectes educatius elaborats en versió paper i digital, xarxes socials, etc., amb l'objectiu de difondre les bones pràctiques d'Aprenentatge-Servei que es duen a terme a Espanya.

Formulari d'inscripció en línia

El formulari d'inscripció està disponible al web www.aprendizajeservicio.com i s'hi haurà d'adjuntar també el document del projecte amb l'enllaç al vídeo.

Annex 1: Model de document de projecte

Requisits

- a) Per a accedir a la convocatòria és necessari presentar un document que descrigui el projecte, juntament amb el formulari de sol·licitud de participació, tots dos en format digital, a més d'un vídeo de l'experiència.
- b) En qualsevol cas, es tractarà d'un projecte que s'hagi dut a terme a la pràctica, no d'una idea encara pendent de concretar.
- c) El document **no podrà excedir les 12 pàgines ni les 6.000 paraules** per als projectes del model A (vegeu les Bases). En els projectes del model B es podrà incloure una introducció a mode de marc general de 2 pàgines, totalitzant un màxim de **14 pàgines i 7.000 paraules**.
- d) S'hi podran incorporar esquemes, fotos, tot tipus d'il·lustracions i enllaços a altres documents en línia, sempre que no se superi ni el nombre de pàgines ni el nombre de paraules.
- e) El document haurà de descriure necessàriament els apartats que es detallen a continuació:
  0. Marc del projecte (aquesta introducció és **només** per als projectes del model B).
  1. Sinopsi del projecte, enllaç del vídeo i vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible.
  2. Necessitat social que atén el projecte.
  3. Necessitats educatives dels nois i noies.
  4. Dimensió del servei i descripció de les tasques que inclou.
  5. Objectius educatius / competències i vinculació curricular.
  6. Activitats d'aprenentatge i de reflexió.
  7. Participació i protagonisme dels nois i noies.
  8. Treball en xarxa requerit pel projecte.
  9. Celebració i difusió.
  10. Calendari i descripció de les fases del projecte.
  11. Recursos necessaris per a impulsar el projecte.
  12. Avaluació del projecte.

Orientacions per a redactar el projecte

0. Marc del projecte.

Atenció: Aquest apartat només és per als projectes del model B. Es destinarà a descriure l'envergadura del projecte de la manera més clara i concisa possible, en una extensió que **no superi les 2 pàgines o les 1.000 paraules**. S'especificarà la relació i coordinació existent entre les entitats/centres participants en el projecte, o bé l'esquema general de tots els projectes que s'articulen.

Els apartats següents es referiran exclusivament a un projecte concret, tot i que en aquest apartat 0 se'n citin més d'un.

1. Sinopsi del projecte, enllaç del vídeo i vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

a) Sinopsi: ha de contenir una introducció breu i clara del projecte, que **no superi les 150 paraules**, en la qual es descriu resumidament el servei que van dur a terme els participants, així com els aprenentatges vinculats.

Exemple: Els alumnes de 3r d'ESO, després d'haver estudiat la situació de marginació dels nens i nenes relacionats amb la lepra al sud de l'Índia, organitzen i duen a terme «**Corrent amb en JAL**», una carrera solidària la finalitat de la qual és recollir fons per a donar suport a les olimpíades anuals que organitza aquesta ONG per als infants de Pondy cherry que pateixen marginació social. Recíprocament, els nens i nenes destinataris ensenyen als nostres alumnes el **Kabaddi**, un dels jocs esportius més populars a l'Índia. A la carrera hi participen també com a corredors els nois i noies dels altres nivells de Secundària.

b) Vinculació als ODS: només s'ha de citar, de manera sintètica, a quins Objectius de Desenvolupament Sostenible es vincula el projecte.

Exemple: Aquest projecte es vincula als ODS següents:

Objectiu 1: fi de la pobresa

Objectiu 3: salut i benestar

Objectiu 4: educació de qualitat

Objectiu 17: aliances per a aconseguir objectius

c) Enllaç del vídeo: XX

d) Premis als quals es presenta el projecte: s'han de citar només tres premis, per ordre de preferència (les opcions han de coincidir amb les que se senyalen en el formulari d'inscripció).

Exemple: Aquest projecte es presenta als premis següents:

1) En primer lloc, al premi a la inclusió.

2) En segon lloc, al premi al medi ambient.

3) En tercer lloc, al premi a la solidaritat / drets humans.

2. Necessitat o problema de l'entorn que atén el projecte.

Aquí s'ha de descriure breument el repte, problema, dèficit o necessitat concreta de l'entorn (cultural, assistencial, educatiu, mediambiental, sanitari, drets humans...) en el qual va incidir el projecte i sobre el qual van treballar els nois i noies participants.

Exemples: Marginació de determinats col·lectius de persones, degradació d'espais urbans, situació d'aïllament de les persones grans, abandonament de mascotes i maltractament animal, alt percentatge d'obesitat de la localitat...

3. Necessitats educatives dels nois i noies que desenvolupen el projecte.

En aquest apartat s'ha de justificar la idoneïtat del projecte a partir de les necessitats educatives dels nois i noies.

Exemples: Conflictes de convivència a l'aula; actituds poc respectuoses dels nois i noies cap a les persones grans; necessitat de treballar competències clau com la comunicació lingüística, la competència matemàtica, la ciència, l'ecologia, etc.; falta d'entrenament de les habilitats de treball en grup...

4. Dimensió del servei i descripció de les tasques que inclou.

Aquí s'ha de definir la finalitat i la dimensió del servei i descriure sintèticament les principals tasques del servei que van dur a terme els nois i noies i la seva repercussió en l'entorn, citant, en la mesura del que sigui possible, els resultats tangibles que s'havien d'assolir.

Exemple: El servei va consistir en la preparació, organització i posada en pràctica d'una campanya de neteja del parc veí, molt degradat, que, a més, és l'únic en un barri de 1.500 habitants. Per fer-ho, l'alumnat va haver d'elaborar cartells per a penjar als comerços, elaborar un vídeo de difusió de la campanya per a penjar a les xarxes socials, reunir-se amb l'associació de veïns i els comerciants per a presentar la campanya i demanar-ne la col·laboració, aconseguir material de neteja i suport logístic per part de l'Ajuntament...

5. Objectius educatius / competències i vinculació curricular.

En aquest punt s'han de citar els objectius educatius o competències que el projecte pretenia reforçar en els nois i noies. Recomanem citar de manera resumida i clara només els 3 o 4 més significatius del projecte.

Exemple: Relatiu a una carrera solidària, 1) conèixer la situació de marginació de les persones afectades per la lepra i els seus familiars i desvelar els prejudicis que hi ha sobre aquesta malaltia; 2) sensibilitzar-se i comprometre's davant les desigualtats i les injustícies, i 3) aprendre a organitzar i desenvolupar un projecte solidari al barri.

A continuació, s'ha de relacionar el servei que es va dur a terme amb els continguts de les matèries acadèmiques o espais curriculars en els quals es va ubicar el projecte, o bé, en el cas d'entitats socials, amb les àrees educatives que els són pròpies. Recomanem expressar aquesta relació en un dibuix o esquema.

6. Activitats d'aprenentatge i de reflexió.

En aquest apartat s'han de descriure les activitats d'aprenentatge principals directament vinculades al servei. Han de ser activitats d'aula i també d'investigació sobre el terreny o treball de camp.

Exemples: Investigació i detecció de les necessitats d'un parc públic, investigació sobre l'alimentació durant la postguerra, estudi de les espècies vegetals més adequades per a rehabilitar un estany, lectura de *Wonder* i reflexió sobre la marginació de les persones discapacitades, elaboració d'un mapa mental sobre les causes i conseqüències de l'obesitat...

7. Participació, protagonisme i organització dels nois i noies.

Aquí s'ha de descriure com els nois i noies van participar-hi i en van ser protagonistes, tant a l'inici del projecte com durant el seu desenvolupament i avaluació.

Exemples: Manera en què el grup va decidir el projecte o bé se'l va fer seu, repartiment de tasques i control de la seva execució, control i valoració dels resultats, presentació de les accions i dels resultats...

8. Treball en xarxa requerit pel projecte.

En aquest punt s'han de citar les entitats, centres o institucions que comparteixen el projecte, explicant quin és el seu paper en el projecte i com es coordinen entre ells.

9. Celebració i difusió.

En aquest apartat s'ha de descriure com es va mostrar/celebrar el resultat del projecte: festa, acte de reconeixement, trobada amb els destinataris, espai a les activitats de final de curs del centre...

També s'ha d'exposar quins mitjans i estratègies es van utilitzar per a donar a conèixer el projecte a l'entorn i a les famílies: web, reunions informatives, xarxes socials, premsa, díptics, televisió...

10. Calendari i descripció de les fases del projecte.

En aquest punt s'ha de presentar un esquema temporal del desenvolupament del projecte amb una breu descripció de les seves fases.

11. Recursos necessaris per a impulsar el projecte.

Aquí s'han de resumir els recursos específics que s'han mobilitzat en aquest projecte (materials, econòmics, humans...), tant els del centre educatiu com els de l'entitat social, en la mesura del que sigui possible.

12. Avaluació del projecte.

En aquest últim apartat s'han de citar les conclusions de l'avaluació duta a terme del projecte, tant en la seva dimensió pedagògica com en la seva dimensió de servei (si s'han assolit o no els objectius proposats, les dificultats detectades...), esmentant el nivell assolit de participació dels protagonistes, la valoració que fa l'entitat social o les persones destinatàries, punts forts i punts a millorar del projecte, etcètera.

Annex 2 - Bases per a la presentació del vídeo

Objectiu del vídeo

El vídeo que acompanya el document descriptiu del projecte d'Aprenentatge-Servei té com a finalitat il·lustrar el projecte, especialment en la seva posada en pràctica, recollir aquells aspectes que les i els participants vulguin destacar i contribuir a la difusió del projecte concret i de l'Aprenentatge-Servei, en general.

Requisits

1. Només es presentarà un vídeo per cada projecte d'Aprenentatge-Servei presentat.
2. El vídeo ha de ser descriptiu del projecte i els autors hauran d'utilitzar imatges i bandes sonores lliures de drets.
3. No s'admeten vídeos que tractin de temàtiques diferents del projecte presentat, que tinguin continguts publicitaris o contraris als valors ètics que inspiren la pedagogia de l'Aprenentatge-Servei.
4. S'acceptaran i es valoraran especialment els reportatges breus i aquelles notícies del projecte difoses per canals de televisió.
5. Els vídeos s'han de pujar a YouTube o Vimeo en modalitat «públic» i s'ha de posar l'enllaç en el document del projecte que es presenta a la convocatòria.
6. Es valoraran especialment aquells vídeos que, mantenint la finalitat d'il·lustrar clarament el projecte, tinguin **una durada breu, que no superi els 5 minuts**.

Responsabilitats legals

1. Els responsables del projecte s'hauran d'assegurar que disposen del consentiment de les persones que apareixen al vídeo i del consentiment dels pares, mares o tutors/es legals de les nenes i nens menors d'edat².
2. La **Xarxa Espanyola d'Aprenentatge-Servei, Educo i l'editorial edebé** entenen que els centres educatius i entitats socials que participen en aquesta convocatòria tenen el consentiment degudament firmat per les famílies o tutors/es legals i, per tant, declinen qualsevol responsabilitat.
3. Els autors dels vídeos accepten adherir-se a la llicència Creative Commons (by-nc-nd)³ i, per tant, són coneixedors que les obres que enviïn al concurs poden ser utilitzades per tothom qui ho vulgui sempre que se'n citi la font (autor/a, centre educatiu o entitat social i data).
4. La **Xarxa Espanyola d'Aprenentatge-Servei, Educo i l'editorial edebé** declinen qualsevol responsabilitat legal relacionada amb el contingut dels vídeos presentats, amb l'incompliment en matèria intel·lectual, industrial o d'imatge i amb el compliment parcial de les bases d'aquesta convocatòria per part de les i els participants, essent els autors/es els únics responsables legals del vídeo i dels seus continguts.
5. La participació en aquest concurs implica l'acceptació i el compromís del compliment d'aquestes bases.

---

² Atenent a l'article 18.1 de la Constitució, regulat per la Llei orgànica 1/1982, de 5 de maig, de protecció civil del dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge, i a l'article 18.4 regulat per la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

³ Reconeixement – No Comercial – Sense Obra Derivada (by-nc-nd).